

CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובע (שם חסוי 1)
אשר מייצג גם את (שם חסוי 2)

בעניין חשבונה של Lotte Dobrin

מס' תביעה: 711064/HS¹

גובה המענק: 26,750.00 פרנקים שוויצרים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתו של (שם חסוי 1) (להלן "התובע") לחשבון שפורסם על שם לוטה דוברין (להלן "בעלת החשבון"), בו בעל ייפוי הכוח היה (שם חסוי) (להלן "בעל ייפוי הכוח בחשבון"), בסניף ציריך של בנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").

כל המענקים מתפרסמים. במידה שהתובע דרש חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה דנן, שם התובע, שמות קרובי משפחתו, להוציא את שם בעל החשבון, ושמו של הבנק נשמרים חיסויים.

¹ התובע לא הגיש טופס תביעה ל-CRT. אולם, ב-1999 הוא הגיש שאלון ראשוני, מס' HEB-0006086, לבית המשפט בארה"ב. אף על פי שהשאלון הראשוני אינו טופס תביעה, בית המשפט, בצו מן ה-30 ביולי 2001, הורה שהשאלונים שניתן לטפל בהם כטופסי תביעה יטופלו כתביעות שהוגשו במועד (ראה: *Order Concerning Use of Initial Questionnaire Responses as Claim Forms in the Claims Resolution Process for Deposited Assets (July 30, 2001)*). השאלון הראשוני הועבר ל-CRT ונרשם תחת מס' תביעה 711064.

מידע שהוגש על ידי התובע

התובע הגיש לבית המשפט שאלון ראשוני ב- 1999 וטופס תביעה ל- ATAG Ernst & Young ב- 1998, בהם זיהה את בעלת החשבון כסבתו, לוטה דוברין, ואת בעל ייפוי הכוח בחשבון כסבו, (שם חסוי), אשר נולדו שניהם קרוב ל- 1880 בברלין, גרמניה. בשיחת טלפון עם ה- CRT ב- 20 באוקטובר 2004, התובע ציין שלסביו נולדו שלושה ילדים: (שם חסוי), אשר נולד קרוב ל- 1911; (שם חסוי) (אבי התובע), אשר נולד ב- 25 במרץ 1913 בברלין; ו(שם חסוי), אשר נולדה קרוב ל- 1915. התובע ציין שסביו, שהיו יהודים, התגוררו ב- Haberlandstrasse, בברלין, לפני מלחמת העולם השנייה. התובע הוסיף שבבעלות משפחת אביו היתה רשת גדולה של בתי קפה בברלין, *Café Dobrin*. התובע ציין שסבתו היתה עקרת בית ושכנה עם בעלה, סבו עבד כסוחר כללי, עיסוק שדרש ממנו נסיעות רבות באירופה, כולל שווייץ. התובע ציין שאביו, (שם חסוי), הגר לפלסטין, ושסבתו בקרה אצל אביו במקום זה בערך ב- 1936, אבל חזרה לגרמניה. התובע הוסיף שמאז לאביו לא היה קשר עם משפחתו והוא סבור שסביו נספו בשואה. כמו כן, התובע ציין שאביו נפטר ב- 1986 בברלין. לבסוף, התובע ציין שעד כמה שהוא יודע, הוא ואחיו (שם חסוי 2), המיוצג על ידו, הם היורשים היחידים של סביהם.

התובע הגיש העתקים של תעודת הלידה שלו, משנת 1943, שהונפקה בתל אביב, פלסטין, בה צוין שהוא בנו של (שם חסוי); אישור התאזרחות גרמנית של (שם חסוי), משנת 1956, בו צוין שנולד בברלין ב- 1913 ושכניו הם התובע והצד המיוצג, (שם חסוי 2); טפסים הקשורים לתביעה שהוגשה על ידי התובע בנוגע לפיצויים מארגון בברלין, משנת 1958, ובו הוא ציין שאביו, (שם חסוי), הגר לפלסטין ב- 1933 מפני הגזענות הגרמנית; ותעודת הפטירה של (שם חסוי), משנת 1986, בה צוין שנולד בברלין ב- 1913.

התובע ציין כי נולד ב- 27 בפברואר 1943 בתל אביב. התובע מייצג את אחיו, (שם חסוי 2), אשר נולד ב- 10 במאי 1951 בתל אביב.

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות טופס הסכמה של בן זוג, כרטיס לקוח, קבלת הפקדה, טופס ייפוי כוח בחשבון ותדפיס ממאגר המידע של הבנק. לפי רשומות אלה, בעלת החשבון היתה *Frau* (גברת) לוטה דוברין, ובעל ייפוי הכוח בחשבון היה בעלה, (שם חסוי), ושניהם התגוררו ב- 24 Rosenheimerstrasse, בברלין W. 30, גרמניה. ב- 1 בנובמבר 1930, לפי רשומות הבנק, בעל ייפוי הכוח בחשבון חתם על טופס בנקאי המאשר לאישתו, בעלת החשבון, לפתוח חשבון בסניף ציריך בבנק.

לפי רשומות הבנק, לבעלת החשבון היה חשבון פיקדון לפי דרישה, אשר נסגר ב- 30 בינואר 1934. שווי החשבון ביום סגירתו הוא בלתי ידוע. אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעלת החשבון, בעל ייפוי הכוח בחשבון או יורשיהם סגרו את החשבון וקבלו את היתרה.

בדיקת ה- CRT

זיהוי בעלת החשבון

התובע זיהה באופן סביר את בעלת החשבון. שמותיהם של סבי התובע, עיר וארץ מגוריהם מתאימים לשמות, לעיר ולארץ המגורים שפורסמו לגבי בעלת החשבון ובעל ייפוי הכוח בחשבון. כמו כן, התובע זיהה את הקשר המשפחתי בין בעלת החשבון ובעל ייפוי הכוח בחשבון, מידע המתאים למידע שלא פורסם, הכלול ברשומות הבנק. ה- CRT מציין שהתובע הגיש לבית המשפט שאלון ראשוני ב- 1999 וטופס תביעה ל- ATAG Ernst & Young ב- 1998, בהם תבע את זכותו לחשבון בנק שוויצרי על שם סביו, לוטה ו(שם חסוי), לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP"), בה אותרו

חשבונות שבאופן קרוב לוודאי או אפשרי היו שייכים לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP"). הדבר מלמד כי התובע ביסס את תביעתו לא רק על כך שלבעלת חשבון המופיעה ברשימת ICEP שם זהה לקרובת משפחתו, אלא על קרבה משפחתית שהיתה ידועה לו לפני פרסום רשימת ICEP. האמור לעיל גם מלמד שלתובע היתה סיבה להאמין שקרובת משפחתו היתה בעלת חשבון בנק בשווייץ לפני פרסום רשימת ICEP. האמור תומך במהימנות המידע שמסר התובע.² כמו כן, ה-CRT מציין שהוגשו תביעות נוספות לחשבון זה אבל התביעות לא נמצאו מתאימות לחשבון מפני שתובעים אלה זיהו לא נכון את השם דוברין כשם הנעורים של בעלת החשבון או מפני שלא זיהו את בעלת החשבון ואת בעל יפוי הכוח בחשבון ביחד.

מעמד של בעלת החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובע הוכיח באופן סביר שבעלת החשבון היתה קורבן של רדיפות הנאצים. התובע ציין שבעלת החשבון היתה יהודיה ושבעלת החשבון ובעלה, בעל יפוי הכוח בחשבון, נספו בשואה. בנוסף, התובע הגיש מסמך המראה שבנה של בעלת החשבון עזב את ברלין בגלל הגזענות הגרמנית.

הקשר המשפחתי של התובע עם בעלת החשבון

התובע הוכיח באופן סביר שהוא והצד המיוצג היו קרובי משפחה בעלת החשבון, כאשר מסר מידע ספציפי המוכיח שבעלת החשבון היתה סבתם של התובע ושל הצד המיוצג. ה-CRT מציין שהתובע זיהה מידע שלא פורסם בנוגע לבעלת החשבון, הכלול ברשומות הבנק; ושהתובע הגיש שאלון ראשוני וטופס תביעה ל-ATAG Ernst & Young, בהם זיהה את הקשר המשפחתי בין בעלת החשבון ובעל יפוי הכוח בחשבון, לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת ICEP. בנוסף, התובע הגיש העתקים של תעודת הלידה שלו; אישור התאזרחות גרמנית של (שם חסוי); תביעה שהוגשה על ידי התובע בנוגע לפיצויים מארגון בברלין; ותעודת הפטירה של (שם חסוי), מה שמאמת באופן בלתי תלוי שלקרובי משפחה מצד אבי התובע היה אותו שם משפחה והתגוררו באותה עיר כמו בעלת החשבון. לבסוף, ה-CRT מציין שהמידע הנ"ל הינו מסוג המידע הנמצא בידי בני משפחה ומעיד כי בעלת החשבון היתה מוכרת היטב לתובע כבת משפחה, וכל המידע האמור תומך באופן סביר באפשרות שהתובע הוא קרוב משפחה של בעלת החשבון.

בעניין תשלום יתרת החשבון

מכוון שאחרי עלייתם לשלטון, בשנת 1933, הנאצים התחילו בהליכים להחרמת נכסים השמורים בגרמניה ומחוץ לה השייכים לאכלוסיה היהודית דרך הטלת מסים הפליתים ואמצעי החרמה אחרים, שכללו החרמת הנכסים המופקדים בבנקים שווייצרים; מכוון שאין ראיה שבעלת החשבון ברחה מגרמניה לפני 1934 ולכן לא היתה באפשרותה להעביר בחזרה את חשבונה לגרמניה מבלי לאבד את שליטתה המוחלטת בנכסיה; מכוון שאין ראיה שהיתרה בחשבון שולמה לבעלת החשבון או לבעל יפוי הכוח בחשבון; מכוון ששירותיה של בעלת החשבון לא יכלו לקבל מידע מן הבנק אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה בשל הנוהג בבנקים השווייצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על ידי יורשי בעלי חשבונות, זאת בשל חשש מחבות כפולה; ומכוון שניתן ליישם את חזקות (א), (ח) ו-(י) שבסעיף 28 של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין") (ראה נספח א') ונספח ג'³, הכרעתו של ה-CRT היא כי סביר שהיתרה בחשבון לא נתקבלה על ידי בעלת החשבון, בעל יפוי הכוח בחשבון או יורשיהם. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה-CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו את היתרה שבחשבונות.

² ה-CRT מציין שהכתובת שהתובע הגיש ככתובת סביו הינה שונה מן הכתובת של בעלת החשבון ושל בעל יפוי הכוח בחשבון אשר מופיעה ברשומות הבנק. למרות זאת, ה-CRT קובע שההבדל אינו משמעותי, בהתחשב בעובדה שהתובע, אשר נולד ב-1943, לא הכיר את סביו ולא התגורר בברלין לפני מלחמת העולם השנייה; שלפי המידע שהוגש על ידי התובע לסביו היו מספר כתובות עסקים שונות; ושהתובע זיהה את שמותיהם של בעלת החשבון ושל בעל יפוי הכוח בחשבון, את עיר מגוריהם ואת הקשר המשפחתי בינם, יותר משנתיים לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP"). בה אותרו חשבונות שבאופן קרוב לוודאי או אפשרי היו שייכים לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP").

³ ניתן לעיין בנספח ג' באתר האינטרנט של ה-CRT בכתובת: www.crt-ii.org

הבסיס למענק

ה-CRT קבע כי ראוי לפסוק מענק לטובת התובע והצד המיוצג. ראשית, התביעה הינה קבילה בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובע הוכיח כי סביר שהוא והצד המיוצג הנם נכדיה של בעלת החשבון, וקירבה זו מצדיקה את המענק. שלישית, ה-CRT קבע כי סביר שבעלת החשבון, בעל ייפוי הכוח בחשבון או יורשיהם לא קבלו בעבר את היתרה שבחשבון הנדון.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעלת החשבון היה חשבון פיקדון לפי דרישה. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר השווי בחשבון אינו ידוע, כמו במקרה דנן, חישוב השווי הנוכחי נעשה בעזרת השווי הממוצע של חשבון מאותו סוג בשנת 1945. לפי חקירת ICEP, בשנת 1945 השווי הממוצע של חשבון פיקדון לפי דרישה היה 2,140.00 פרנקים שווייצרים. השווי הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין ולכן הסכום הסופי של המענק הוא 26,750.00 פרנקים שווייצרים.

חלוקת המענק

בהתאם לסעיף 23(1)(ג) של סדרי הדין, אם בן הזוג של בעלת החשבון לא הגיש תביעה, יינתן המענק למי מצאצאי בעלת החשבון, אשר הגישו תביעה, בחלקים שווים לפי פרנטלות (כללי קדימות ע"פ בתי אב). לפיכך, כנכדיה של בעלת החשבון, התובע ואחיו (שם חסוי), המיוצג על ידו, זכאים לקבל כל אחד חצי מהסכום הכולל של המענק.

הקף המענק

תשומת לב התובע לכך, כי בהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה-CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעתו כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתו לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שווייצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה-CRT מאשר מענק זה לצורך אישורו של בית המשפט ותשלום על ידי הממונים המיוחדים.